

Bryssel 15.3.2019
COM(2019) 141 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus neuvoston päätökseksi

**Euroopan unionin ja Japanin välisellä talouskumppanuussopimuksella perustetussa
sekakomiteassa unionin puolesta otettavasta kannasta siltä osin kuin on kyse
sekakomitean työjärjestyksen, paneelin työjärjestyksen, sovittelumenettelyn ja
välimiehiä koskevien käytäntöjen hyväksymisestä**

LUONNOS
**EUROOPAN UNIONIN JA JAPANIN VÄLISELLÄ
TALOUSKUMPPANUUSSOPIMUKSELLA PERUSTETUN
SEKAKOMITEAN PÄÄTÖS N:o .../2019,**

annettu ...,

**sekakomitean työjärjestyksen, paneelin työjärjestyksen, sovittelumenettelyn ja
välimiehiä koskevien käytännesääntöjen hyväksymisestä**

SEKAKOMITEA, joka

ottaa huomioon Tokiossa 17 päivänä heinäkuuta 2018 allekirjoitetun Euroopan unionin ja Japanin välisen talouskumppanuussopimuksen ja erityisesti sen 21.6 artiklan 2 kohdan, 21.30 artiklan ja 22.1 artiklan 1, 2 ja 4 kohdan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1. Vahvistetaan sekakomitean työjärjestys sellaisena kuin se on liitteessä I.
2. Vahvistetaan paneelin työjärjestys sellaisena kuin se on liitteessä II.
3. Vahvistetaan sovittelumenettely sellaisena kuin se on liitteessä III.
4. Vahvistetaan välimiehiä koskevat käytännesäännöt sellaisina kuin ne ovat liitteessä IV.

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty [paikka] [aika]

Sekakomitean puolesta

Japanin ulkoministeri

EU:n edustaja

LIITE I
**EUROOPAN UNIONIN JA JAPANIN VÄLISELLÄ
TALOUSKUMPPANUUSSOPIMUKSELLA PERUSTETUN
SEKAKOMITEAN TYÖJÄRJESTYS**

1 ARTIKLA

Kokoonpano ja puheenjohtajuus

1. Euroopan unionin ja Japanin välisen talouskumppanuussopimuksen, jäljempänä 'sopimus', 22.1 artiklan 1 kohdalla perustettu sekakomitea hoitaa tehtäviään sopimuksen 22.1 artiklan mukaisesti ja vastaa sopimuksen yleisestä täytäntöönpanosta ja toiminnasta.
2. Sekakomitea koostuu Euroopan unionin ja Japanin edustajista ja sopimuksen 22.1 artiklan 3 kohdan mukaisesti sen puheenjohtajina toimivat kauppapolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen ja Japanin ulkoministeri.
3. Puheenjohtajia voivat edustaa heidän nimeämänsä edustajat sopimuksen 22.1 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tässä työjärjestyksessä viittausten sekakomitean jäseniin ja puheenjohtajiin katsotaan sisältävän myös heidän nimetyt edustajansa.
4. Puheenjohtajat voivat kutsua kokouksiin virkamiehiä. Luettelot kunkin osapuolen puolesta kokoukseen osallistuvista virkamiehistä vaihdetaan yhteyspisteiden välityksellä ennen kokousta.
5. Osapuolet voivat yhteisellä suostumuksella kutsua tapauskohtaisesti tarkkailijoita tai riippumattomia asiantuntijoita osallistumaan kokouksiinsa.

2 ARTIKLA

Yhteyspisteet

1. Sopimuksen 22.6 artiklan 1 kohdan nojalla nimetyt yhteyspisteet, jäljempänä 'yhteyspisteet', koordinoivat sekakomitean kokousten valmistelua ja järjestelyä.
2. Sopimuksen 22.6 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteyspisteet toimittavat toisilleen kaiken sekakomitean työhön ja sen kokouksiin liittyvän osapuolten välisen kirjeenvaihdon ja viestinnän.
3. Yhteyspisteet vastaavat sekakomitean alustaviin esityslistoihin, päätösluonnoksiin ja suositusluonnoksiin liittyvien valmistelujen koordinoinnista sekä sekakomitean ja erikoistuneiden komiteoiden, työryhmien ja muiden sopimuksella perustettujen elinten välisestä kirjeenvaihdosta ja viestinnästä.

3 ARTIKLA

Esityslista

1. Yhteyspisteet laativat yhdessä kutakin kokousta varten alustavan esityslistan ja toimittavat sen yhdessä muiden asiaan kuuluvien asiakirjojen kanssa sekakomitean kokoukseen osallistujille viimeistään seitsemän kalenteripäivää ennen kokouspäivää.

2. Kumpikin osapuoli voi ehdottaa kohtia esityslistalle viimeistään 14 kalenteripäivää ennen kokouspäivää.
3. Osapuolet voivat yhteisellä suostumuksella lyhentää 1 ja 2 kohdassa asetettuja määräaikoja jonkin erityistapauksen sitä edellyttäessä.
4. Sekakomitea hyväksyy esityslistan kokouksensa alussa. Osapuolten päätöksestä esityslistalle voidaan ottaa asioita, joita ei ole merkitty alustavaan esityslistaan.

4 ARTIKLA

Työkieli

Jos osapuolet eivät toisin päättä, kaikki sekakomitean työskentelyyn liittyvä osapuolten välinen kirjeenvaihto ja viestintä sekä päätösten ja suositusten valmistelu ja käsittely tapahtuvat englannin kielellä.

5 ARTIKLA

Päätökset ja suositukset

1. Sopimuksen 22.2 artiklan mukaisesti sekakomitean päätökset ja suositukset annetaan yksimielisesti. Ne voidaan hyväksyä kirjallisella menettelyllä vaihtamalla ilmoituksia komitean puheenjohtajien välillä.
2. Kaikille sekakomitean päätöksille ja suosituksille annetaan järjestysnumero, hyväksymispäivä ja asiaan viittaava otsikko.

6 ARTIKLA

Yhteinen pöytäkirja

1. Yhteisessä pöytäkirjassa on pääsääntöisesti oltava lopullinen esityslista ja yhteenveto kustakin esityslistan kohdasta käydystä keskustelusta.
2. Yhteispisteet laativat alustavan yhteisen pöytäkirjan kustakin kokouksesta mahdollisimman pian ja viimeistään 60 päivän kuluttua kokouspäivästä.
3. Osapuolet hyväksyvät kirjallisesti alustavan yhteisen pöytäkirjan mahdollisimman pian ja viimeistään 70 päivän kuluttua kokouspäivästä. Kun pöytäkirja on hyväksytty, yhteispisteet allekirjoittavat kaksi pöytäkirjan kappaletta ja kumpikin osapuoli saa yhden alkuperäisen kappaleen näistä asiakirjoista. Osapuolet voivat päättää, että sähköisten kappaleiden allekirjoittaminen ja vaihto täyttää tämän vaatimuksen.

7 ARTIKLA

Julkisuus ja luottamuksellisuus

1. Ellei sopimuksessa toisin määrätä tai elleivät osapuolet toisin päättä, sekakomitean kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.
2. Kun osapuoli toimittaa lainsäädännössään luottamuksellisiksi tai paljastamiselta suojattaviksi katsottuja tietoja sekakomitealle, jollekin erikoistuneelle komitealle, työryhmälle

tai muulle sopimuksen nojalla perustetulle elimelle, toisen osapuolen on käsiteltävä kyseisiä tietoja luottamuksellisina sopimuksen 1.6 artiklan mukaisesti.

3. Kumpikin osapuoli voi julkaista millä tahansa asianmukaisella välineellä osapuolten ennen sekakomitean kokousta laatiman esityslistan, 6 artiklan mukaisesti laaditun hyväksytyn yhteisen pöytäkirjan ja sekakomitean hyväksymät päätökset ja suositukset, jollei 2 kohdasta muuta johdu.

8 ARTIKLA

Kulut

Kumpikin osapuoli vastaa sille sekakomitean kokouksista aiheutuvista kuluista. Kokouksen järjestävä osapuoli vastaa kokouksen järjestelyihin liittyvistä kuluista. Jos kokous järjestetään Euroopan unionin tai Japanin ulkopuolella, osapuolet päättävät yhteisellä suostumuksella kokouksen järjestämisestä aiheutuvien kulujen korvaamisesta.

LIITE II

PANEELIN TYÖJÄRJESTYS

Sopimuksen 21 luvun (Riitojen ratkaiseminen) C jaksossa tarkoitettuun paneelimenettelyyn sovelletaan seuraavia sääntöjä:

I. Määritelmät

1. Tässä työjärjestyksessä tarkoitetaan
 - a) 'hallinnollisella henkilöstöllä' välimiehen kyseessä ollessa henkilöitä, jotka ovat välimiehen ohjauksessa ja valvonnassa, lukuun ottamatta avustajia;
 - b) 'neuvonantajalla' henkilöä, jonka osapuoli on palkannut neuvomaan tai avustamaan itseään paneelimenettelyssä, lukuun ottamatta kyseisen osapuolen edustajia;
 - c) 'sopimuksella' Euroopan unionin ja Japanin välistä talouskumppanuussopimusta;
 - d) 'välimiehellä' paneelin jäsentä;
 - e) 'avustajalla' henkilöä, joka välimiehen toimeksiannon mukaisesti suorittaa tutkimuksia tai avustaa välimiestä;
 - f) 'käytännesäännöillä' sopimuksen 21.30 artiklassa tarkoitettuja välimiehiä koskevia käytännesääntöjä;
 - g) 'valituksen esittäneellä osapuolella' osapuolta, joka pyytää paneelin asettamista sopimuksen 21.7 artiklan mukaisesti;
 - h) 'päivillä' kalenteripäiviä;
 - i) 'paneelilla' sopimuksen 21.7 artiklan mukaisesti asetettua paneelia;
 - j) 'valituksen kohteena olevalla osapuolella' osapuolta, jota koskeva riita on saatettu sopimuksen 21.7 artiklan nojalla asetetun paneelin käsiteltäväksi;
 - k) 'menettelyllä' paneelimenettelyä; ja
 - l) 'edustajalla' osapuolen ministeriön, viraston tai muun julkisen elimen virkamiestä tai muuta työntekijää, jonka osapuoli nimittää edustamaan itseään paneelimenettelyssä.

II. Välimiesten nimittäminen

2. Valituksen esittäneen osapuolen sopimuksen 21.25 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimeämä virasto vastaa sopimuksen 21.8 artiklan 3, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettun arvonnin järjestämisestä ja ilmoittaa asianmukaisesti sekakomitean puheenjohtajille arvonnin päivämäärästä, ajankohdasta ja paikasta. Valituksen kohteena olevaa osapuolta edustava puheenjohtaja tai tätä edustava henkilö voivat olla läsnä, kun arvonta suoritetaan. Myös molempien osapuolen edustajat voivat olla tilaisuudessa läsnä. Arvonta suoritetaan joka tapauksessa paikalla olevan osapuolen tai paikalla olevien osapuolten läsnä ollessa.

3. Osapuolten on ilmoitettava välimieheksi nimittämisestä kirjallisesti jokaiselle, joka on nimitetty toimimaan välimiehenä sopimuksen 21.8 artiklan mukaisesti. Kunkin henkilön on vahvistettava molemmille osapuolille viiden päivän kuluessa siitä, kun hänelle on ilmoitettu nimityksestä, olevansa käytettävissä välimiespaneelin jäseneksi.

III. Järjestäytymiskokous

4. Jolleivät osapuolet toisin sovi, niiden on pidettävä paneelin kanssa kokous seitsemän päivän kuluessa paneelin asettamispäivästä määrittääkseen osapuolten tai paneelin tarpeellisiksi katsomat asiat, kuten
- a) välimiehille maksettavat palkkiot ja kulukorvaukset, joiden on oltava WTO:n standardien ja perusteiden mukaiset;
 - b) avustajille maksettavat palkkiot. Välimiehen avustajalle tai avustajille maksettavan palkkion määrä voi olla enintään 50 prosenttia kyseisen välimiehen palkkioista, jolleivät osapuolet toisin sovi; ja
 - c) menettelyn aikataulun, joka vahvistetaan valituksen kohteena olevan osapuolen aikavyöhykkeen perusteella.

Ainoastaan välimiehet tai osapuolten edustajat, jotka ovat ministeriön, viraston tai muun julkisen elimen virkamiehiä tai muita työntekijöitä, voivat osallistua tähän kokoukseen henkilökohtaisesti tai puhelin- tai videoyhteyden kautta.

IV. Ilmoitukset

5. Kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset lausumat tai muut asiakirjat, jotka
- a) paneeli on toimittanut, lähetetään molemmille osapuolille samaan aikaan;
 - b) osapuoli on toimittanut paneelille, kopioidaan toiselle osapuolelle samaan aikaan; ja
 - c) osapuoli on toimittanut toiselle osapuolelle, kopioidaan tarvittaessa paneelille samaan aikaan.

Kaikki tässä kohdassa tarkoitetut asiakirjat kopioidaan tarvittaessa samaan aikaan myös sopimuksen 21.25 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle ulkopuoliselle elimelle.

6. Osapuolelle annettava ilmoitus mistä tahansa 5 kohdassa tarkoitetusta asiakirjasta osoitetaan kyseisen osapuolen sopimuksen 21.25 artiklan 1 kohdan nojalla nimeämälle virastolle.
7. Kaikki 5 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset tehdään sähköpostitse tai tarvittaessa muulla televiestintävälineellä, jolla lähettämisestä jää tosite. Jollei toisin todisteta, tällainen ilmoitus katsotaan vastaanotetuksi sen lähettämispäivänä.
8. Pyyntöissä, ilmoituksissa, kirjallisissa lausumissa tai muissa paneelimenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa olevat vähäiset kirjoitusvirheet voidaan oikaista toimittamalla uusi asiakirja, johon muutokset on merkitty selvästi.
9. Jos asiakirjan toimittamiselle asetettu viimeinen määräpäivä osuu Euroopan unionin tai Japanin viralliselle juhla- tai vapaapäivälle tai jollekin muulle päivälle, jona osapuolen hallinnon virastot ovat virallisesti tai *force majeure* -syyn vuoksi suljettuja, asiakirja katsotaan vastaanotetuksi seuraavana työpäivänä. Kummankin

osapuolen on toimitettava 4 kohdassa tarkoitettussa järjestäytymiskokouksessa luettelo virallisista juhla- ja vapaapäivistään ja muista päivistä, joihin sen virastot ovat virallisesti suljettuja. Kummankin osapuolen on pidettävä luettelonsa ajan tasalla paneelimenettelyn ajan.

V. Kirjalliset huomautukset

10. Valituksen tehneen osapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa viimeistään 20 päivän kuluessa paneelin asettamispäivästä. Valituksen kohteena olevan osapuolen on toimitettava kirjallinen vastineensa viimeistään 20 päivän kuluessa valituksen tehneen osapuolen kirjallisen lausuman vastaanottamisesta.

VI. Paneelin toiminta

11. Paneelin puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kaikissa paneelin kokouksissa. Paneeli voi valtuuttaa puheenjohtajan tekemään hallinnollisia ja menettelytapapäätöksiä.
12. Jollei sopimuksen 21 luvussa tai tässä työjärjestyksessä toisin määrätä, paneeli voi hoitaa tehtäviään erilaisin välinein, kuten puhelimitse, faksilla tai tietokoneyhteyksin.
13. Jos esiin nousee menettelyllinen kysymys, joka ei kuulu sopimuksen 21 luvun, tämän työjärjestyksen tai 21.30 artiklassa tarkoitettujen välimiehiä koskevien käytännösääntöjen soveltamisalaan, paneeli voi osapuolia kuultuaan hyväksyä asianmukaisen menettelyn, joka on yhteensopiva kyseisten määräysten kanssa.
14. Paneeli voi osapuolia kuultuaan muuttaa muita kuin sopimuksen 21 luvussa vahvistettua määräaika tai tehdä muita menettelyä koskevia tai hallinnollisia mukautuksia. Osapuolia kuullessaan paneelin on kirjallisesti ilmoitettava osapuolille ehdotetusta muutoksesta tai mukautuksesta ja sen perusteista.

VII. Kuulemiset

15. Osapuolia ja muita välimiehiä kuultuaan paneelin puheenjohtajan on vahvistettava kuulemisen päivämäärä ja kellonaika 4 kohdassa tarkoitettun aikataulun pohjalta.
16. Jolleivät osapuolet toisin sovi, sen osapuolen, jossa kuuleminen sopimuksen 21.15 artiklan 2 kohdan nojalla järjestetään,
 - a) on vahvistettava kuulemispaikka ja ilmoitettava siitä paneelin puheenjohtajalle ja
 - b) huolehdittava kuulemisen logistisesta hallinnosta.
17. Jolleivät osapuolet toisin sovi ja rajoittamatta 46 kohdan soveltamista, osapuolet jakavat kuulemisen logistisesta hallinnosta aiheutuvat kulut.
18. Paneelin puheenjohtajan on kirjallisesti ilmoitettava hyvissä ajoin osapuolille ja tarvittaessa sopimuksen 21.25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulle ulkopuoliselle elimelle kuulemisen päivämäärä, ajankohta ja paikka. Sen osapuolen, jossa kuuleminen järjestetään, tai, tapauksen mukaan, sopimuksen 21.25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun ulkopuolisen elimen on asetettava kyseiset tiedot julkisesti saataville, ellei kuuleminen ole yleisöltä suljettu.

19. Yleinen sääntö on, että kuulemisia tulisi järjestää ainoastaan yksi. Jos riita-asiassa on kyse poikkeuksellisen monimutkaisista kysymyksistä, paneeli voi osapuolia kuultuaan omasta aloitteestaan tai kumman tahansa osapuolen pyynnöstä järjestää ylimääräisiä kuulemisia. Lisäkuulemisiin sovelletaan 15–18 kohtaa soveltuvien osien.
20. Kaikkien välimiesten on oltava läsnä kuulemisen koko keston ajan.
21. Seuraavat henkilöt voivat osallistua kuulemiseen riippumatta siitä, onko menettely avoin yleisölle vai ei:
- a) osapuolten edustajat;
 - b) neuvonantajat;
 - c) avustajat ja hallintohenkilöstö;
 - d) tulkit, kääntäjät ja paneelin kirjurit; ja
 - e) asiantuntijat, sen mukaan miten paneeli päättää sopimuksen 21.17 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
22. Kummankin osapuolen on viimeistään viisi päivää ennen kuulemistä toimitettava paneelille luettelo henkilöistä, jotka esittävät kuulemisessa suullisia väitteitä tai selvityksiä kyseisen osapuolen puolesta, ja muista edustajista tai neuvonantajista, jotka osallistuvat kuulemiseen.
23. Paneelin on käytävä kuuleminen seuraavassa esitetyllä tavalla ja varmistettava, että sekä valituksen tehneelle että valituksen kohteena olevalle osapuolelle annetaan yhtä paljon aikaa väitteen ja vastaväitteen esittämiseksi:
- Väite*
- a) valituksen tehneen osapuolen väite; ja
 - b) valituksen kohteena olevan osapuolen väite.
- Vastaväite*
- a) valituksen tehneen osapuolen vastaus; ja
 - b) valituksen kohteena olevan osapuolen vastaväite.
24. Paneeli voi esittää kysymyksiä kummalle tahansa osapuolelle missä tahansa kuulemisen vaiheessa.
25. Paneelin on laadittava kuulemisesta tarkka kirjallinen selostus, joka toimitetaan osapuolille mahdollisimman pian kuulemisen jälkeen. Osapuolet voivat esittää huomautuksensa kirjallisesta selostuksesta, ja paneeli voi tarkastella huomautuksia.
26. Kumpikin osapuoli voi toimittaa 10 päivän kuluessa kuulemisesta täydentävän kirjallisen lausuman kuulemisen aikana esille tulleista asioista.

VIII. Neuvottelut

27. Ainoastaan välimiehet voivat osallistua paneelin päätöksentekoon. Sen estämättä, mitä edellisessä virkkeessä määrätään, paneeli voi sallia avustajien läsnäolon päätöksenteon aikana.

IX. Kirjalliset kysymykset

28. Paneeli voi esittää milloin tahansa menettelyn aikana kirjallisia kysymyksiä yhdelle osapuolelle tai molemmille osapuolille. Kaikista yhdelle osapuolelle esitetyistä kysymyksistä on toimitettava jäljennös toiselle osapuolelle.
29. Kummankin osapuolen on toimitettava toiselle osapuolelle jäljennös paneelin kysymyksiin antamistaan vastauksista. Kummallekin osapuolelle on annettava tilaisuus toimittaa kirjallisia huomautuksia toisen osapuolen vastauksiin viiden päivän kuluessa tällaisen jäljennöksen saamisesta.

X. Välimiesten korvaaminen

30. Välimiehen korvaamiseen sopimuksen 21.11 artiklan mukaisesti sovelletaan soveltuvien osin 21.8 artiklaa.
31. Jos osapuoli katsoo, ettei välimies täytä käytännesääntöjen vaatimuksia ja että hänet olisi tästä syystä korvattava, kyseisen osapuolen on ilmoitettava asiasta toiselle osapuolelle 15 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jona se sai riittävät todisteet siitä, että välimies ei täytä käytännesääntöjen vaatimuksia.
32. Jos osapuoli katsoo, että muu välimies kuin puheenjohtaja ei täytä käytännesääntöjen vaatimuksia, osapuolten on neuvoteltava asiasta ja niin sovittaessa valittava uusi välimies 30 kohdan mukaisesti.
- Jos osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen tarpeesta vaihtaa välimies, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää siirtämään asian paneelin puheenjohtajalle, jonka päätös asiassa on lopullinen.
- Jos puheenjohtaja tällaisen pyynnön perusteella katsoo, että välimies ei täytä käytännesääntöjen vaatimuksia, valitaan uusi välimies 30 kohdan mukaisesti.
33. Jos osapuoli katsoo, että paneelin puheenjohtaja ei täytä käytännesääntöjen vaatimuksia, osapuolten on neuvoteltava asiasta ja niin sovittaessa valittava uusi puheenjohtaja 30 kohdan mukaisesti.
- Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen tarpeesta vaihtaa puheenjohtaja, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää siirtämään asian kahdelle jäljellä olevalle välimiehelle. Välimiesten on päätettävä viimeistään 10 päivän kuluttua pyynnön toimittamispäivästä, onko paneelin puheenjohtaja tarpeen korvata. Välimiesten tekemä päätös siitä, onko puheenjohtaja tarpeen vaihtaa, on lopullinen.
- Jos välimiehet katsovat, että puheenjohtaja ei täytä käytännesääntöjen vaatimuksia, valitaan uusi puheenjohtaja 30 kohdan mukaisesti.
34. Välimiesmenettely keskeytetään 30–33 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen toteuttamisen edellyttämäksi ajaksi.

XI. Luottamuksellisuus

35. Jos osapuoli toimittaa paneelille luottamuksellisen version kirjallisista lausumistaan, sen on toisen osapuolen pyynnöstä 20 päivän kuluessa pyynnön päivästä toimitettava myös julkinen tiivistelmä niistä lausumiensa sisältämistä tiedoista, jotka voidaan julkistaa. Mikään tässä työjärjestyksessä ei estä osapuolta julkaisemasta omia lausumiaan, kunhan se ei paljasta toisen osapuolen luottamuksellisiksi ilmoittamia

tietoja. Kun osapuolen lausumat ja väitteet sisältävät luottamuksellisia tietoja, paneelin on kokoonnuttava suljettuun istuntoon. Kun paneelin kuuleminen järjestetään suljetuin ovin, paneelin ja osapuolten on pidettävä se luottamuksellisena.

XII. Yksipuoliset yhteydet

36. Paneeli ei saa tavata osapuolta tai ottaa yhteyttä osapuoleen, jos toinen osapuoli ei ole paikalla.
37. Välimies ei saa keskustella menettelyn kohteena olevaan asiaan liittyvistä seikoista toisen osapuolen eikä molempien osapuolten kanssa muiden välimiesten poissa ollessa.

XIII. Amicus curiae -lausumat

38. Jolleivät osapuolet toisin sovi kolmen päivän kuluessa paneelin asettamispäivästä, paneeli voi ottaa vastaan oma-aloitteisesti toimitettuja kirjallisia lausumia sopimuksen 21.17 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä, jotka ovat osapuolten hallituksista riippumattomia, edellyttäen, että lausumat vastaanotetaan 10 päivän kuluessa paneelin asettamispäivästä.
39. Lausumien on oltava lyhyitä ja enintään 15 sivua pitkiä rivivälillä kaksi kirjoitettuna ja niillä on oltava välitöntä merkitystä paneelin tarkasteltavana olevan asia- tai oikeuskysymyksen kannalta. Lausumaan on sisällyttävä sen esittävän henkilön kuvaus sekä
 - a) luonnollisen henkilön osalta hänen kansallisuutensa; ja
 - b) oikeushenkilön osalta sijoittautumispaikka, toiminnan luonne, oikeudellinen asema, yleiset tavoitteet ja rahoituslähde.Lausumassa on täsmennettävä, mikä henkilön intressi menettelyssä on. Lausuma on laadittava osapuolten tämän työjärjestyksen 42 ja 43 kohdan mukaisesti valitsemilla kielillä.
40. Paneelin on lueteltava raportissaan kaikki vastaanottamansa lausumat, jotka ovat tämän työjärjestyksen 38 ja 39 kohdan mukaisia. Paneeli ei ole velvollinen käsittelemään raportissaan kyseisissä lausumissa esitettyjä väitteitä. Lausumat on toimitettava osapuolille, jotta nämä voivat esittää huomautuksensa. Paneelin on otettava huomioon osapuolten huomautukset, jotka on toimitettu 10 päivän kuluessa.

XIV. Kiireelliset tapaukset

41. Sopimuksen 21 luvussa tarkoitetuissa kiireellisissä tapauksissa paneelin on tarvittaessa mukautettava tässä työjärjestyksessä mainittuja määräaikoja osapuolia kuultuaan. Paneelin on ilmoitettava osapuolille tällaisista mukautuksista.

XV. Kieli ja käännökset

42. Sopimuksen 21.5 artiklassa tarkoitettujen neuvottelujen aikana ja viimeistään 4 kohdassa tarkoitettussa järjestäytymiskokouksessa osapuolten on pyrittävä sopimaan

yhteisestä työkielestä paneelimenettelyä varten. Kummankin osapuolen on ilmoitettava toiselle osapuolelle viimeistään 90 päivän kuluttua sen jälkeen, kun sekakomitea on hyväksynyt tämän työjärjestyksen sopimuksen 22.1 artiklan 4 kohdan f alakohdan mukaisesti, luettelo etusijalle asettamistaan kielistä. Luettelossa on oltava vähintään yksi WTO:n työkieli.

43. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen yhteisestä työkielestä, kummankin osapuolen on esitettävä kirjalliset lausumansa valitsemallaan kielellä ja toimitettava tarvittaessa samalla käännös yhdelle sellaiselle WTO:n työkielelle, jonka toinen osapuoli on ilmoittanut 42 kohdan nojalla. Suullisen kuulemisen järjestämisestä vastaavan osapuolen on huolehdittava tarvittaessa suullisten lausumien tulkkauksesta kyseiselle WTO:n työkielelle.
44. Paneelin väliraportti ja loppuraportti laaditaan yhteisellä työkielellä. Jos osapuolet eivät ole sopineet yhteisestä työkielestä, paneelin väliraportti ja loppuraportti laaditaan 43 kohdassa tarkoitetuilla WTO:n työkielillä.
45. Osapuolet voivat esittää huomautuksia tämän työjärjestyksen mukaisesti laadittujen asiakirjojen käännösten tarkkuudesta.
46. Jos osapuolen kirjallisten tai suullisten lausumien kääntäminen ja tulkkaminen asianomaiselle WTO:n työkielelle on tarpeen, kyseinen osapuoli vastaa kustannuksista.

LIITE III

SOVITTELUMENETTELY

I. Tavoite

1. Sopimuksen 21.6 artiklassa tarkoitetun sovittelumenettelyn tavoitteena on tämän asiakirjan mukaisesti helpottaa yhteisesti sovitun ratkaisun löytämistä kattavalla ja nopealla menettelyllä, jossa turvaudutaan sovittelijaan.

II. Määritelmät

2. Tässä asiakirjassa tarkoitetaan
 - a) 'sopimuksella' Euroopan unionin ja Japanin välistä talouskumppanuussopimusta;
 - b) 'käytännėsäännöillä' sopimuksen 21.30 artiklassa tarkoitettuja välimiehiä koskevia käytännėsääntöjä;
 - c) 'päivillä' kalenteripäiviä;
 - d) 'sekokomitealla' sopimuksen 22.1 artiklan mukaisesti perustettua sekakomiteaa;
 - e) 'pyynnön vastaanottaneella osapuolella' osapuolta, jolle pyyntö sovittelumenettelyn aloittamisesta on osoitettu sopimuksen 21.6 artiklan mukaisesti;
 - f) 'pyynnön esittäneellä osapuolella' osapuolta, joka pyytää sovittelumenettelyn aloittamista sopimuksen 21.6 artiklan mukaisesti; ja
 - g) 'työjärjestyksellä' sopimuksen 21.30 artiklassa tarkoitettua paneelin työjärjestystä.

III. Sovittelumenettelyn aloittaminen

3. Osapuoli voi milloin tahansa pyytää, että osapuolet aloittavat sovittelumenettelyn. Pyyntö on esitettävä toiselle osapuolelle kirjallisena. Pynnön on oltava riittävän yksityiskohtainen, jotta toinen osapuoli ymmärtää selvästi sovittelumenettelyä pyytäneen osapuolen huolenaiheet. Pynnön esittäneen osapuolen on kuvattava pynnössään käsillä oleva asia
 - a) yksilöimällä kyseessä oleva toimenpide;
 - b) antamalla selvitys väitetyistä kielteisistä vaikutuksista, joita pynnön esittävä osapuoli uskoo toimenpiteellä olleen tai olevan osapuolten väliseen kauppaan tai sijoituksiin; ja
 - c) selittämällä toimenpiteen ja osapuolten väliselle kaupalle ja sijoituksille aiheutuneiden kielteisten vaikutusten välinen syy-yhteys.
4. Osapuolen edellytetään yleensä turvautuvan sopimuksen kaikkiin asiaan liittyviin yhteistyö- ja neuvottelumääräyksiin, ennen kuin se esittää 3 kohdassa tarkoitetun kirjallisen pynnön toiselle osapuolelle. Selkeyden vuoksi todetaan, että sopimuksen 21.5 artiklan mukaisia neuvotteluja ei vaadita ennen sovittelumenettelyn aloittamista.
5. Sovittelumenettely voi alkaa ainoastaan osapuolten yhteisestä sopimuksesta, jotta voidaan etsiä yhteisesti sovittuja ratkaisuja ja tarkastella sovittelijan ehdottamia

ratkaisuja ja mahdollisia neuvoja. Pyynnön vastaanottaneen osapuolen on tarkasteltava pyyntöä myönteisesti ja vastattava kirjallisesti hyväksymällä tai hylkäämällä pyyntö 10 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Jos pyynnön vastaanottanut osapuoli ei vastaa mainitun määräajan kuluessa, pyyntö katsotaan hylätyksi. Päivää, jona pyynnön esittänyt osapuoli vastaanottaa pyynnön vastaanottaneen osapuolen hyväksyvän vastauksen, pidetään sovittelumenettelyn aloittamispäivänä.

IV. Sovittelijan valinta

6. Osapuolten on pyrittävä sopimaan sovittelijasta viimeistään 15 päivän kuluttua siitä päivästä, jona sovittelumenettely aloitettiin.
7. Jos osapuolet eivät pysty sopimaan sovittelijasta 6 kohdassa määrättyssä määräajassa, pyynnön esittänyttä osapuolta edustavan sekakomitean puheenjohtajan on valittava sovittelija kumman tahansa osapuolen pyynnöstä viiden päivän kuluessa pyynnöstä arvalla sopimuksen 21.9 artiklan 1 kohdan mukaisesti laaditusta puheenjohtajien alaluettelosta. Pyyntöä toimitetaan jäljennös toiselle osapuolelle.
8. Pynnön esittäneen osapuolen sopimuksen 21.25 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimeämä virasto vastaa arvonnän järjestämisestä ja ilmoittaa asianmukaisesti sekakomitean puheenjohtajille arvonnän päivämäärästä, ajankohdasta ja paikasta. Pynnön vastaanottanut osapuolta edustava puheenjohtaja tai tätä edustava henkilö voivat olla läsnä, kun arvonta suoritetaan. Myös molempien osapuolen edustajat voivat olla tilaisuudessa läsnä. Arvonta suoritetaan joka tapauksessa paikalla olevan osapuolen tai paikalla olevien osapuolten läsnä ollessa.
9. Jolleivät osapuolet toisin sovi, sovittelija ei saa olla kummankaan osapuolen kansalainen eikä kummankaan osapuolen palveluksessa.
10. Sovittelijan on avustettava osapuolia puolueettomasti ja avoimesti selventämään kyseessä olevaa toimenpidettä ja sen mahdollisia vaikutuksia kauppaan ja sijoituksiin sekä pääsemään yhteisesti sovittuun ratkaisuun asiassa.
11. Sovittelijaan sovelletaan soveltuvin osin sekakomitea sopimuksen 21.30 artiklan mukaisesti hyväksymiä välimiehiä koskevia käytäntöjä.

V. Sovittelumenettelyä koskevat säännöt

12. Kymmenen päivän kuluessa siitä, kun sovittelijasta sovittiin 6 kohdan mukaisesti tai kun sovittelija valittiin 7 kohdan mukaisesti, pyynnön esittäneen osapuolen on toimitettava kirjallisesti sovittelijalle ja pyynnön vastaanottaneelle osapuolelle yksityiskohtainen kuvaus kyseessä olevasta toimenpiteestä ja siitä, miten sitä sovelletaan tai sovellettaisiin ja miten se vaikuttaa kauppaan tai sijoituksiin. Pynnön vastaanottanut osapuoli voi esittää tällaista kuvausta koskevat kirjalliset huomautuksensa 20 päivän kuluessa kuvauksen toimittamisesta. Kumpikin osapuoli voi sisällyttää kuvaukseensa tai huomautuksiinsa kaikki tarpeelliseksi katsomansa tiedot.
13. Sovittelija voi päättää tarkoituksenmukaisimmasta tavasta selventää kyseessä olevaa toimenpidettä ja sen mahdollisia vaikutuksia kauppaan ja sijoituksiin. Sovittelija voi esimerkiksi järjestää osapuolten välisiä kokouksia, kuulla osapuolia yhdessä tai erikseen ja antaa osapuolille niiden mahdollisesti pyytämää lisätukea. Sovittelija voi

myös osapuolia kuultuaan pyytää alan asiantuntijoilta ja sidosryhmiltä apua tai kuulla niitä.

14. Sovittelijan on pyrittävä tarjoamaan osapuolille neuvoja ja ehdottamaan niille ratkaisua. Osapuolet voivat hyväksyä tai hylätä ehdotetun ratkaisun tai sopia muusta ratkaisusta. Sovittelija ei saa antaa neuvoja tai huomautuksia siitä, onko kyseessä oleva toimenpide tämän sopimuksen mukainen.
15. Sovittelumenettely toteutetaan pyynnön vastaanottaneessa osapuolella, jolleivät osapuolet toisin sovi.
16. Osapuolten on pyrittävä pääsemään yhteisesti sovittuun ratkaisuun 60 päivän kuluessa siitä, kun sovittelijasta sovittiin 6 kohdan mukaisesti tai kun sovittelija valittiin 7 kohdan mukaisesti. Jommankumman osapuolen sitä pyytäessä yhteisesti sovittu ratkaisu hyväksytään sekakomitean päätöksellä. Yhteisesti sovitut ratkaisut asetetaan julkisesti saataville, jolleivät osapuolet toisin sovi. Julkistettava versio ei saa sisältää mitään osapuolen luottamukselliseksi luokittelemia tietoja. Ennen lopullista yhteisesti sovittua ratkaisua osapuolet voivat harkita väliaikaisten ratkaisujen mahdollisuutta.
17. Osapuolten pyynnöstä sovittelija antaa osapuolille kirjallisesti raporttiluonnoksen, jossa on lyhyt tiivistelmä
 - a) kyseessä olevasta toimenpiteestä ja sen mahdollisista vaikutuksista kauppaan ja sijoituksiin;
 - b) noudatetuista menettelyistä;
 - c) tarvittaessa osapuolten, asiantuntijoiden ja sidosryhmien esittämistä näkökannoista; ja
 - d) mahdollisista yhteisesti sovitusta ratkaisusta ja väliaikaisista ratkaisuista,15 päivän kuluessa mainittua raporttia koskevasta pyynnöstä.

Osapuolet voivat esittää huomautuksia raporttiluonnoksesta 15 kuluessa sen antamisesta. Osapuolten huomautuksia tarkasteltuaan sovittelija antaa osapuolille lopullisen kirjallisen raportin 30 päivän kuluessa raporttiluonnoksen antamisesta. Tällaiseen tosiseikkoihin pohjautuvaan raporttiin ei saa sisältyä minkäänlaista sopimuksen tulkintaa.
18. Sovittelumenettely päättyy
 - a) osapuolten yhteisesti sovitulla ratkaisulla tällaisen ratkaisun hyväksymispäivänä;
 - b) kirjallisella ilmoituksella, jonka sovittelija antaa kuultuaan osapuolia ja jonka mukaan sovittelun jatkaminen on hyödytöntä, tällaisen ilmoituksen antamispäivänä;
 - c) osapuolten yhteisestä sopimuksesta missä tahansa menettelyn vaiheessa päivänä, jona sopimukseen tästä päästään; tai
 - d) osapuolen kirjallisella ja perustellulla ilmoituksella, jonka tämä tekee tarkasteltuaan sovittelumenettelyssä yhteisesti sovittuja ratkaisuja tällaisen ilmoituksen antamispäivänä.

Sovittelumenettelyn päättäminen ei rajoita 17 kohdan soveltamista.

19. Sovittelumenettelyyn sovelletaan soveltuvien osien paneelin työjärjestyksen 5–9, 15–26, 33, 34 ja 42–46 kohtaa.

VI. Luottamuksellisuus

20. Rajoittamatta 16 kohdan soveltamista kaikki sovittelumenettelyn vaiheet, mukaan luettuina kaikki neuvot ja ehdotetut ratkaisut, ovat luottamuksellisia, jolleivät osapuolet toisin sovi. Sovittelijan ja osapuolten on käsiteltävä luottamuksellisina kaikkia sellaisia osapuolen sovittelijalle toimittamia tietoja tai muista lähteistä saatuja tietoja, jotka on luokiteltu luottamuksellisiksi. Osapuoli voi kuitenkin julkistaa sen, että sovittelu on käynnissä.

VII. Suhde muihin riitojenratkaisumenettelyihin

21. Sovittelumenettelyllä ei rajoiteta sopimuksen 21 luvun (Riitojen ratkaiseminen) tai minkään muun sopimuksen riitojenratkaisumenettelyn mukaisia osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia.
22. Osapuoli ei voi muiden tämän sopimuksen tai minkään muun sopimuksen mukaisten riitojenratkaisumenettelyjen yhteydessä käyttää tai esittää todisteena eikä paneeli saa ottaa huomioon
- a) toisen osapuolen sovittelumenettelyn aikana esittämiä kantoja tai 13 kohdan nojalla kerättyjä tietoja;
 - b) sitä seikkaa, että toinen osapuoli on ilmoittanut olevansa valmis hyväksymään sovittelun kohteena olevaa asiaa koskevan ratkaisun; tai
 - c) sovittelijan antamia neuvoja tai esittämiä ehdotuksia.
23. Jolleivät osapuolet toisin sovi, sovittelija ei saa toimia tämän sopimuksen tai minkään muun sopimuksen alaisessa riitojenratkaisumenettelyssä välimiehenä tai paneelin jäsenenä samassa asiassa, jossa hän on ollut sovittelijana.

VIII. Määräajat

24. Osapuolet voivat yhteisellä sopimuksella muuttaa mitä tahansa tässä sovittelumenettelyssä tarkoitettua määräaikaa.

IX. Kulut

25. Kumpikin osapuoli vastaa itse sovittelumenettelyyn osallistumisesta aiheutuvista kuluistaan.
26. Osapuolet jakavat yhdessä ja tasapuolisesti järjestelyistä aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien sovittelijan palkkio ja kulukorvaukset. Sovittelijan palkkion on oltava paneelin työjärjestyksen 4 kohdan mukaisesti välimiehille määrätyn palkkion mukainen.

LIITE IV

VÄLIMIEHIÄ KOSKEVAT KÄYTÄNNESÄÄNNÖT

I. Määritelmät

1. Näissä menettelysäännöissä tarkoitetaan
 - a) 'hallinnollisella henkilöstöllä' välimiehen kyseessä ollessa henkilöitä, jotka ovat välimiehen ohjauksessa ja valvonnassa, lukuun ottamatta avustajia;
 - b) 'sopimuksella' Euroopan unionin ja Japanin välistä talouskumppanuussopimusta;
 - c) 'välimiehellä' paneelin jäsentä;
 - d) 'avustajalla' henkilöä, joka välimiehen toimeksiannon mukaisesti suorittaa tutkimuksia tai avustaa välimiestä;
 - e) 'ehdokkaalla' henkilöä, jonka nimi on sopimuksen 21.9 artiklassa tarkoitetussa välimiesten luettelossa;
 - f) 'paneelilla' sopimuksen 21.7 artiklan mukaisesti asetettua paneelia; ja
 - g) 'menettelyllä' paneelimenettelyä.

II. Käytännesääntöjen toimittaminen

2. Osapuolten on toimitettava nämä käytännesäännöt ehdokkaille siinä vaiheessa, kun ehdokkaan nimi sisällytetään sopimuksen 21.9 artiklassa tarkoitettuun luetteloon.

III. Pääperiaatteet

3. Jokaisen ehdokkaan ja välimiehen on noudatettava tiukkoja käyttäytymissääntöjä näiden käytännesääntöjen mukaisesti riitojenratkaisumenettelyn luotettavuuden ja puolueettomuuden säilyttämiseksi.

IV. Ilmoittamisvelvoitteet

4. Ennen kuin ehdokas hyväksyy nimityksensä välimieheksi, hänen on ilmoitettava kaikki intressit, suhteet tai seikat, jotka todennäköisesti vaikuttavat hänen riippumattomuuteensa tai puolueettomuuteensa taikka joiden voidaan kohtuudella olettaa luovan vaikutelman epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai menettelyn puolueellisuudesta. Tämän vuoksi ehdokkaan on kaikin kohtuullisesti toteutettavissa olevin toimin pyrittävä selvittämään kyseiset intressit, suhteet ja seikat, mukaan lukien taloudelliset ja ammatilliset intressit tai työ- tai perhesuhteisiin liittyvät intressit.
5. Edellä olevan 4 kohdan mukainen ilmoittamisvelvoite on jatkuva velvollisuus, jota sovelletaan välimieheen nimityksen hyväksymisen jälkeen. Menettelyn aikana välimiehen on ilmoitettava osapuolille kirjallisesti kaikki 4 kohdan mukaisiin ilmoittamisvelvoitteisiin kuuluvat uudet tiedot heti, kun ne tulevat hänen tietoonsa.
6. Ilmoittamisvelvoitteiden noudattamisessa on noudatettava yksityisyyden suojaa.

V. Tehtävien suorittaminen

7. Kun välimies on hyväksynyt nimityksensä, hänen on oltava käytettävissä ja suoritettava tehtävänsä täsmällisesti ja joutuisasti koko menettelyn ajan oikeudenmukaisuutta ja huolellisuutta noudattaen.
8. Välimiehen on otettava huomioon ainoastaan sellaiset seikat, jotka tulevat esille menettelyssä ja jotka ovat välttämättömiä ratkaisua varten, eikä hän saa siirtää tehtävänsä kenellekään muulle.
9. Välimiehellä ei saa olla menettelyssä paneelin tarkasteltavana oleviin asiakysymyksiin liittyviä yksipuolisia yhteyksiä.

VI. Riippumattomuus ja puolueettomuus

10. Välimiehen on oltava riippumaton ja puolueeton ja vältettävä välittömiä ja välillisiä eturistiriitoja; hänen toimintaansa eivät saa vaikuttaa oman edun tavoittelu, ulkopuolinen painostus, poliittiset näkökohdat, julkiset vaatimukset ja lojaalius osapuolelle tai arvostelun pelko ja hänen on vältettävä luomasta vaikutelmaa epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai puolueellisuudesta.
11. Välimies ei saa suoraan eikä välillisesti sitoutua mihinkään velvoitteeseen eikä hyväksyä mitään etua, joka voisi jollakin tavalla estää tai näyttää estävän hänen tehtäviensä asianmukaisen suorittamisen.
12. Välimies ei saa käyttää asemaansa paneelissa omien henkilökohtaisten etujensa ajamiseen, ja hänen on vältettävä toimia, jotka voivat antaa vaikutelman siitä, että muilla on erityisasema vaikuttaa häneen.
13. Välimies ei saa antaa aikaisempien tai nykyisten talous-, liike-, ammatti- tai henkilökohtaisten, perhe- tai sosiaalisten suhteiden taikka niihin liittyvien velvollisuuksien vaikuttaa käytökseensä tai arvostelukykyynsä.
14. Välimiehen on vältettävä sellaisia suhteita tai taloudellisia intressejä, jotka todennäköisesti vaikuttavat hänen puolueettomuuteensa tai joiden voidaan kohtuudella olettaa luovan vaikutelman epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai puolueellisuudesta.
15. Kunkin entisen välimiehen on vältettävä toimia, jotka voivat luoda vaikutelman, että hän oli tehtäviään suorittaessaan puolueellinen tai hyötyi sen välimiespaneelin päätöksestä, jonka jäsen hän oli.

VII. Luottamuksellisuus

16. Menettelyyn osallistuva välimies ei saa milloinkaan ilmaista menettelyä koskevia tai menettelyn aikana saatuja ei-julkisia tietoja. Välimies ei saa missään tapauksessa käyttää tällaisia tietoja henkilökohtaisen hyödyn saamiseksi tai hyödyn saamiseksi muille taikka muiden etujen vahingoittamiseksi.
17. Välimies ei saa paljastaa paneelin päätöstä tai sen osia, ennen kuin päätös on saatettu julkisesti saataville.
18. Välimies ei saa milloinkaan ilmaista paneelin neuvottelujen sisältöä tai kenenkään välimiehen näkemystä eikä esittää mitään lausumia menettelystä, jota varten hänet on nimitetty, tai menettelyssä käsiteltävistä riidanalaisista seikoista.

19. Edellä olevissa 16–18 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita sovelletaan myös entisiin välimiehiin.

VIII. Muut velvoitteet

20. Ehdokkaan tai välimiehen on toimitettava näiden käytännesääntöjen tosiasiallisia tai mahdollisia rikkomuksia koskevat seikat molempien osapuolten tarkasteltaviksi mahdollisimman pian ja luottamuksellisesti.
21. Välimiehen on toteutettava kaikki kohtuulliset ja aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hänen avustajansa ja hallintohenkilöstönsä ovat tietoisia näiden menettelysääntöjen III, IV, VI ja VII osien mukaisista välimiesten velvollisuuksista ja noudattavat niitä.
22. Jokaisen välimiehen on pidettävä kirjaa ja annettava lopullinen tilitys menettelyyn käyttämästään ajasta ja kuluistaan sekä avustajiensa käyttämästä ajasta ja kuluista.
